

En kommende TikTok-stjerne?

Mammaen tar opp mobiltelefonen fra vesken og leter frem appen TikTok, før hun gir et nikk for å signalisere at hun er klar til å filme. Når sønnen får dette tegnet, ser han i kameraet og begynner engasjert å prate. Gjennom positive videoer på sosiale medier sprer 21 år gamle Kirubel Anteneh informasjon om funksjonshemmedes rettigheter til sine mange etiopiske følgere.

TEKST OG FOTO: Mari Hagen, bistandsrådgiver i NFU

SKJERMBILDE fra TikTok-kontoen @kirubel0911.

En rask titt på TikTok-kontoen @kirubel0911 viser at Kirubel er en aktiv og sosial kar. Han deltar på kurs, henger med venner, feirer helligdager, spiser mat og danser. Men det var ikke gitt at Kirubel skulle bli en engasjert og selvsikker mann som jobber med påvirkningsarbeid. Mamma Birtukan Yesuf blir emosjonell når hun forteller hvordan sønnen hadde det på skolen som barn. – Det er så lite kunnskap om utviklingshemning her i Etiopia. Man kan kanskje ikke skyldte på lærerne, for de vet ikke bedre. Men Kirubel satt alene hver eneste dag. De andre foreldrene trakk ungene sine vekk fra ham og nektet dem å være sammen med ham. Både foreldre og lærere sa rett ut til meg at Kirubels utviklingshemning måtte være resultatet av Guds forbannelse. Hele tiden fikk jeg høre av lærerne at «han kan ikke klare dette», «dette får han ikke til». Til slutt begynte jeg å tro på dem.

Kirubel ser ned mens mamma forteller. Det er ikke noe hyggelig å høre at hun har vært lei seg. Men på spørsmål om hva han selv trodde om sine egne evner, ser han opp og flirer. – Jeg trodde aldri på dem. Jeg visste alltid at jeg kunne få til hva som helst! Og så

bestemte jeg meg for å ikke bry meg om dem, men i stedet vise dem alt jeg kunne klare.

Allerede en leder

Vise dem har han så absolutt gjort. I dag jobber han hos NFUs partnerorganisasjon, Fikir – Ethiopian National Association on Intellectual Disabilities (FENAID). Der er han leder for en gruppe unge med utviklingshemning («self advocates») som sprer informasjon om rettighetene til personer med utviklingshemning. Det var hard konkurranse om jobben, men programrådgiver Fantaye Tekle i FENAID forteller at da de intervjuet Kirubel var det ingen tvil. – Han er utrolig flink til å formulere seg og engasjere andre. Og så er han veldig omsorgsfull og spør alltid andre hvordan de har det.

Faren til Kirubel døde da han var liten, og moren har oppdratt ham alene. Han har ingen søsken. Familien har ikke alltid vært støttende, og Kirubels mor mente en periode at moren burde gi ham vekk og heller gifte seg på nytt og få andre barn. Men det ser ut til at all motstanden bare har ført dem tettere sammen, og Kirubel og moren har et veldig →

”
– Følg kontoen min på TikTok, @kirubel0911, lik og del!

nært forhold. De kan snakke om alt, og Birtukan har en notatbok der hun skriver ned sønnens gullkorn og gode sitater. – Han snakker mye om takknemlighet. Han er så glad for at han har en god mor og en jobb han trives i. Og han drømmer om fremtiden, om å ta førerkort og få seg kone og barn. Han vil bli en leder og rollemodell, og han ønsker å møte politikere og ministre for å fortelle dem om situasjonen for utviklingshemmede.

Startet TikTok-konto

Det var Kirubels egen idé å starte en TikTok-konto. Han og moren gikk på rettighetskurs i regi av FENAID, og han ble inspirert til å fortelle andre det han hadde lært. På bare et halvt år har han skaffet seg over 3500 følgere, og han får mange positive kommentarer til videoene sine. Han og moren leser meldingene sammen og svarer på så mange de klarer. Kirubel ønsker å bruke videoene til å vise alt han får til, som svømming, løping og aktiviteter i regi av FENAID. Gjennom positive eksempler vil han vise at personer med utviklingshemning har både ressurser og kapasitet.

Han bruker TikTok til å spre informasjon om FN-konvensjonen for funksjonshemmedes rettigheter

(CRPD), og er spesielt glad i artikkel 5 om likhet og ikke-diskriminering. – Det er artikkelen som sier at alle er likeverdige og har de samme rettighetene, forteller Kirubel engasjert. – Jeg snakker mye om den i videoene mine.

Spre informasjon

Også moren har begynt å påvirke andre etter å ha deltatt på FENAID sitt kurs. – Jeg prater med foreldre når jeg ser at barna deres har en utviklingshemning. De fleste lever i et mørke og vet ikke at de og barna har rettigheter. Jeg er den heldige, jeg som har fått delta på kurs. Derfor snakker jeg med så mange jeg kan, med naboer i lokalmiljøet eller mens jeg står i kø. Jeg har også deltatt i noen av Kirubels videoer for å snakke til foreldre.

Det er på tide å filme dagens video, og NFUs programrådgiver blir invitert til å delta. Heldigvis er det Kirubel som står for pratningen. Det er tydelig hvem som er mest komfortabel foran kameraet mens Kirubel forteller sine følgere at FENAID har besøk fra Norge. Når videoen er filmet og delt, spør vi Kirubel om han har noe mer han vil si til NFUs medlemmer. – Følg kontoen min på TikTok, @kirubel0911, lik og del! ■

